

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 órára » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerek:
Folyóiratnak árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Op pelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si asso-
mano nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 október 13

Megjelenik minden vasárnap

13 ottobre 1889

Melyik a világ legnagyobb kikötője?

Fiume, 1889. okt. 12.

(-a-) A „Nautical Magazine” a világ nagy kereskedelmi kikötőinek forgalmáról egypár száraz adatot közöl, melyből az tűnik ki, hogy ez idő szerint még nem lehet biztosra venni, hogy melyiket illeti meg ez az irigyleni való büszke jelző.

De az több a valószínűnél, hogy a szép kérdés előbb-utóbb New-york javára fog eldőlni. Erre a bator föltevésre az a körülmény jogosít fel, hogy — bár a brit főváros elsőrendű kikötője egy év alatt majdnem háromszázezer tonnával nagyobb forgalommal bír, mint New-york kettő alatt, — itt meg azon fordul meg a számítás, hogy London az előbbi évekhez képest csak mintegy negyvenhat százalék forgalmi emelkedést jelez; míg az új világrész kikötője, New-york ép ebben excellált, mert forgalmának, — Londonnal egybevetve, — kétszerte nagyobb százalékos emelkedés felel meg, s ha ez jövőre is következetesen, megzavarás nélkül úgy tart, mint a hogy a probábilis hozzávetés ekkoráig biztat: akkor New-york elsőbbsége biztosan bekövetkezik. A két versenytárs ereje ma egy viszonylik egymáshoz, mint 94 a

46-hoz. Már pedig itt New-York adja a viszony nagyobbik tagját.

Egy újabb eklatáns bizonyítéka ez is annak, hogy Európa, minden erőlködése s előre törekvése mellett is mai napság már a röviddebbet húzza s apródonként bele kell törődnie a viharos múltú agastyánnak azon kelletlen gondolatba, hogy az elsőség pálmájáért ne keljen versenyre, ha öreg tagjait kímélni akarja. Amerika nagyobb chance-szal dolgozik, szerencsésebb a keze, mint a brit ösöke, a kik nehezen szánják rá magukat még ma is arra, hogy a czopftól egyszer s mindenkorra búcsút vegyenek. Pedig a czopf a megölő-betűjök nekik is, mint valamennyiünknek, a kik a keleti féltekén forgunk.

A jelen még most Angliáé. Cardiff még mindig legyőzi a francia Marseillet; a német Hamburg 86 százaléknál haladása még alig tűnik fel Cardiff 152-ös száma mellett. Az Amerikában most készülő monstre-congressustól sok függ majd. Az a kérdés, hogy — ha esetleg megvalósíthatók lesznek a tervezett aspirációk, s az új világ-rész exclusiv magatartása — a mint az nem is lesz kikerülhető — ellenhatásra, végső erőfeszítésre bírja rá a czimerére féltékeny Európát. — melyik ellenfél lesz az

erősebb; melyik van arra praedestínálva, hogy győzzön.

Az egyes kikötőkben megfordult árúk értékét tekintve, szintén Anglia áll első helyen. Így a többek közt London kikötőjében tavaly 2080 millió forint értékű czikk járt kézen, míg Hamburg például csak 900 millió forintot forgatott.

E bámulatos hajózási eredmény, melyet a világ összes kereskedelme általában feltűntet, — sehogysem egyeztethető össze az azal az idegességgel, a mely ez idő szerint valamennyi tengeri hatalmasságot elfogta és olyan revolutionär szagú intézkedésekre sarkallja, a melyek mellett ugyancsak helyénvalónak vélik, hogy az általános lefegyverkezést is fölvegyék a program-pontok közé és szinte gyanút keltő hangsúlyozással emlegessék a sürgetős voltát.

Csak az az egy vigasztalása lehet az ó-világrésznek, hogy Amerika tervezett vámszövetsége többet akar kivívni, mint a mennyit még ő is megbírhatna. Bele kell buknia mindjárt abba a törekvésébe is, hogy az európai versenyt ignorálja; merész vállalat lenne az nagyon, hogy százötvenöt millió emberét mindennel el tudja látni, a kenyértől a patkószegig. A védvám utban áll s a délame-

rikaiak bizonyára nem szívesen vennék meg Észak-Amerikától azt, a mit az európaiaktól olesóbban kaphatnak. Aztán meg ezakra, kávéja sem terem annyi, hogy szükségletét tizedrészen is fedezhetné. Az egyes amerikai államok közt azért sem létesülhet egyelőre semmi komolyan betartható vámszerződés, mert a déli államok tendenciái az északi germán faj fölényét holmi mondva csinált szerződés kedvéért semmi szín alatt sem tűrnék meg sokáig.

Egységes súlyt, pénzt, mértéket sem hozhatnak be. Az Egyesült-Államok pénze elveszteni máj jó értékét, hiszen az ezüstföket most sóz nélkül becsoréklik arannyal; hanem ennek mindjárt vége szakadna, mihelyt az ezüst dollár csak 85 centre lenne redukálva, mert különben is ennyi az effectív értéke.

Arra ugyan szövetségi közbelépésre sem lenne szükség, hogy a hajóval való közlekedést az összes államok közt létesítsék, mert ennyi kitelik attól a sok magános millióstól is; de ezzel még nem mérhetnének Európára akkora esapást, hogy ki ne heverhetné.

Állapotuk briliáns a mienkhez képest; az ő Wertheim-kasszáik tartalmát nem eszi meg a katona, mint a mienkét, ez igaz: de az

A „Fiume” tarczája

A nemzetközi tengerészeti conferentia Washingtonban.*)

1.

Az amerikai Egyesült-Államok kormányának indítványa folytán, f. é. november 18-án veszi kezdetét Washingtonban a nemzetközi tengerészeti értekezlet, melynek célja megvitatni és megállapítani oly rendszabályokat, a melyek alkalmasok lennének arra, hogy a tengeren az élet- és vagyonbiztonság nagyobb foká éréttessék el.

A tengeri hajókázással kapcsolatos veszélyek sokkal általánosabban ismereteseek, mintsem hogy azokat magyarázatunk kellene. Mindazonáltal, hogy jobban méltányolhassuk azon feladatok fontosságát, melyeknek megvitatása s illetőleg megoldása képezi célját a nemzetközi értekezletnek, a tengeri balesetek statisticájából felhozunk néhány adatot.

Az angol kormányának kérelmére, Viktória királyi bizottságot nevezett

Reményi Antal, az angol kir. főconsulatus ogtanácsosa és lapunk rendes munkatársától.

ki azon utasítással: gyűjtse össze az angol kereskedelmi marinában előfordult veszteségeket emberi életben és tgyen javaslatokat, melyek e veszteségeket csökkenthetnék.

Az előterjesztett jelentésből kiténik, hogy az 1874—1883-ig terjedő időszakban folyton növekedett a veszteség úgy hajókban, mint emberi életben. A mondott 9 évben 14,271 tengerész és 1324 utas veszett el és pedig az első három évben 4182, illetőleg 579; a második három évben 4150, illetőleg 371, végre az utolsó 3 évben 5939, illetőleg 371. Tehát az első időszakban évente átlag 1394 ember veszt el, az utolsó időszakban pedig 1979 ember. Megjegyzendő azonban, hogy ezen 9 évi időszakban a hajós legénységnek száma nem növekedésének okát tehát kizárólag a kereskedelmi flotta átalakulásában találjuk, t. i. átmenetéből a vitorlahajózáshól a gőzhajózáshoz. A vitorlahajóknak a gőzösköz való aránya az első 3 évben volt: 20,766 vitorlás hajó 4,190,000 tonna tartalommal szemben 4353 gőzösköz 2,030,000 tonnával és az utolsó 3 évben 18,536,000 tonnával. A veszteségek sorában a legjelentékenyebb rovatot képezték azon elveszett hajók, melyeknek híré sem hallották többé.

A szemünk előtt tartott 9 évi időszakban nem kevesebb 699 hajónál

8475 emberrel veszett el hír nélkül, az ezekről vezetett hivatalos jegyzék tanúsága szerint. — Ez időszakban az angol kereskedelmi marinának legénysége átlag 210—217,000 emberre rugott.

A tengeri balesetek szemügyrevétele, a fent felhozott számoknál még több világot vet a tenger veszélyeire azon ki nem felelendő körülmény, hogy a tényleg elveszett személyeken kívül, még sokkal nagyobb számban voltak azok, a kik életveszélyben forogtak, de megmentésüket a mentési intézkedéseknek és intézeteknek, valamint hajóknak és csónakoknak a sik tengeren közönlöhetik. Az ilyen állapotban megmentésük száma nem tett ki kevesebbet 96,494-nél.

Egyazonon bizottság jelentése szerint 1884-ben 1181, 1885-ben 1190 és 1886-ban 1067 ember vesztette el életét a tengerben, a mi a megelőző időszakokkal szemben igen ürvendetes esákként mutat. E javulás főleg az a terventörvényhozásilag tett intézkedéseknek köszönhető, a melyek közt a hajók tengerre valósguknak constatalása s a hajóknak nyereszkedési vágyból való túlterheltségének megakadályozása a legfontosabbak. De lényeges befolyással bír a balesetekre a hajó legénysége is, egy minősítésükre, mint számrá nézve, mert constatalatott, hogy a minden hír

nélkül elveszett hajók után, az aránytalanul legnagyobb veszteségeket emberi életben és vagyonban a hajós legénység csekély száma vagy qualificatlan volta okozta. Alapja e veszteségek nagyobb részének a hiányos örökülésben, a mérőnnek nem használatában s azon nemzetközi megállapodás figyelmen kívül való hagyásában keresendő, hogy közben a hajó menete lassítandó.

A fent röviden jelzett viszonyok indították az Egyesült Államok kormányát arra, hogy a szükséges óvszabályok közös megbeszélésére és megállapítására nemzetközi értekezletet hívjon össze.

Általában a hajóknak a tengeren való óvszabályozás kikerülésére vonatkozó s érvényben levő nemzetközi szabályoknak kiegészítése és revíziója van ezéba véve. Azon kívül a hajótörteknek és tengeri veszélyben forognak megmentésére szolgáló legjobb rendszernek kizárólagos és általános használatára fog javaslatba hozatni stb. és végre azon szabályok megvitatni, melyeket minden egyes kormány törvényhozási uton léptetne életbe s az élet- és vagyonbiztonságnak a tengeren való fokozását eredményezni alkalmasak lennének.

Reményi Antal.

említett okok bizvást megnyugtattak azon válság kevésbé veszélyes jellege felől, a melylyel egy nagy amerikai kereskedelmi coalitio bennünket fenyegethet. Addig azonban, míg beteljesedik rajtunk a történelemnek az a körlehetetlen logikája, hogy a földrészeknek szerepet kell eserniök, mert a világ-uralom is pontos ABC-rendben jár sorra, mint akár a tápéi bíróság: addig a yankeek nagyon sokszor be fogják még látni, hogy nehez ám ráakadni arra a pontra is, a honnan kilökökthetik a világot a sarkából. A lehetetlenségek számát a földrajzi egymásra-utaltság nem fogyasztja annyira le, mint az összes számottevő tényezők érdekeinek meghallgatása. Ez a méltányosság pedig nem érzik ki az amerikai unió előmunkálataiból. Azért merjük elmondani, hogy Európa ignorálása, — mert ez a legnagyobbvetibb program-pontjuk, — egy cseppel sem tarthat tovább mint — Berzsenyiként — a Varga Péter uram bocsora.

A m. kir. tengerészeti hatóság 1888-ban.

(Vége.)

A m. kir. államvasutaknak a VI. tár földszintjén bérbeadott 1.111 m² területtel bíró tárhelyiségben következő vasuti áru volt betárolva: 3.032 q. árpa, 2.700 q. bab, 14.183 q. búza; 278.061 q. liszt, 201 q. repce, 1.093 q. szilva, 814 p. tengeri és 304 q. zab, összesen 250.298 q. áru.

Az „Anchor Line“ gőzhajózási társaságnak ugyanezen tár földszintjén bérbeadott 545 m²-nyi helyiségben tárolva volt: 24.700 q. szilva, 7.000 q. liszt, 3.000 q. bab, 5.500 q. árpa és 3.500 q. búza, összesen 43.700 q. áru.

A fiume-velencei járatok vállaltainak a VII. tár földszintjén bérbeadott 530 m²-nyi helyiségben beaktározott: 1.015 q. árpa, 1.800 q. ásványvíz, 101 q. bab, 34.217 q. búza, 312 q. faszéltanyag, 510 q. laggyú, 1 q. faárú, 50 q. pamutárú, 103 q. szilva, 505 q. tengeri és 17 q. vegyes áru, összesen 38.031 q. áru.

A fiumei hitelbank az általa lévelt V. számú tárbán és a VII. tár első emeletén bérbevevett 1.055 m²-nyi helyiségben tárolt: 8.886 q. kávé, 3.209 q. szilvát, 6.020 q. cukrot, 657 q. zabot és 63 q. repcét, összesen 18.835 métermázsát.

A VII. tár nyugot felé fekvő pince helyiségében Ružicka borkereskedő cég által összesen mintegy 15.000 hektoliter bor kezeltetett, mely mennyiségből 10.000 hl. tengeren elszállított, 5.000 hektoliter pedig vasuton belföldre ment.

A VIII. tár pincehelyiségének 1.026 m²-t magában foglaló keleti felében Riboli fiumei borkereskedő cég részéről eddig is méltánylásra találtak, ezért is ép oly eibánásban fognak részesülni, mint szent István koronájának bármely más országa.

Egy s kamarai küldöttek hozzászólása után Baross miniszter az értekezlet bezárja s lendületes beszédben utal arra, hogy a mult idők jelentékeny alkotásait nem szabad ki-sínyelnünk; ez az értekezlet is meg fogja gyümölcseit teremni, mert a kormány lankadatlan buzgalommal azon lesz, hogy az itt kifejezett jogosult kívánságok teljesíttessenek, köszönetet mond a horvát és szlavyon kamarák képviselőinek is, a kiket biztosít arról, hogy a mint érdekeik eddig is méltánylásra találtak, ezért is ép oly eibánásban fognak részesülni, mint szent István koronájának bármely más országa.

A szakmásközönyt követő társas ebéd, melyen a miniszter is megjelent, valóságos magyar-horvát testvérsülési ünnepélylyé vált, mely feledhetlen marad mind azok emlékezetében, kik e banketten résztvettek. A felköszöntök között különösen ki kell emelnünk *Magnier* toasztját, a melyben a fiumei kamara részéről biztosítja a társaságot Fiume megingathatlan összetartásáról az anyaországgal.

A Fiumében működő kiviteli cégek közt első helyen áll a Bayerthal & Lévy cég, mely a VIII. és a VII. tár egy harmadrészét állandó bérben bírva, 7.234 m²-nyi tárterülettel rendelkezik. A nevezett cég kiviteli forgalma a kikötői tárak által közvetített áruforgalom mennyiségére első sorban mérvadó. A Bayerthal & Lévy cég 1888. év folyamában 42 gőzösnök szolgáltatott rakományt árpából és búzából.

Búzából kivitelre került:

4.424,33 q. Leitbe, 2.200,00 q. Glasgowba, 2.304,74 q. Londonba és 14.210 q. Rio de Janeiroba, összesen 23.138,31 q.

Ezen mennyiségeken kívül a nevezett cég részéről belföldi kikötőkbe küldött 1.974,82 q. tengeri és 9.084,92 q. árpa, úgy, hogy a cég által közvetített összeforgalom 352.276,39 métermázsára emelkedik, mi az előző évhez hasonlítva 130.057,03 métermázsányi többletet eredményez.

A kikötői tárakból befolyt jövedelem.

A kir. tengerészeti hatóság által ez ézimen bevételvezetett: a) évi bérletekből 7.459 frt 68 kr., b) időközi bérletekből 6.187 frt 94 kr., c) tárházi fekbérek után 2.747 frt 79 kr., d) nyílt területek 453 frt 42 kr. Összesen 15.848 frt 83 kr., mi a mult évi hason bevételéhez hasonlítva 2.805 forint 80 krajczárnyi többletet eredményez, mely onnan ered, hogy az időközi bérletekből a m. kir. államvasutakat megillető 50,19 fizetése, a táraknak a tengerészeti hatóság kezelésébe való átvételével beszín-tetve lett, illetőleg e részlet a tengerészeti hatóság javára bevételvezetett.

Baross és a kamarák.

Budapest, 1889. okt. 8.

A kereskedelem és ipar fejlesztése érdekében Budapestre összehívott szakmásközös folyamán Baross miniszter a többek közt azon fontos jelentést tette, hogy a házalást és vándoraktárait szabályozó törvényjavaslatot véleményezés végett már megküldte a kamaráknak, és hogy a gyáraknak és ipartelepnek nyújtandó kedvezményeiről szóló novellaris törvényjavaslatot szintén elkészítette s ennek tárgyalására egy szűkebb bizottságot ki is küldetett. A tanácskozás második napján *Snoyquina*, (fiumei) titkár előterjeszté a fiumei kamara irásba foglalt kívánságait a nyers termények behozatala, a szállítási díjak leszállítása stb. tárgyában. A 3 ik napon *Snoyquina*, a fiumei kamara titkára, felhívja a figyelmet arra, hogy a legtöbb keresk.- és vámszerződésünk 1892-ben le fog járni; kívánatosnak mondja, hogy ez alkalommal ne csak ausztria, hanem Magyarország érdekei is kellő tekintetben részesüljenek. Nemzeti hajózást kell rendszeresíteni, rendszeres járatokkal az olasz partokhoz s egyrészt Marseille és Cete kikötőkhöz, másrészt Tunis és Algírhez. Az Indiába való szállítást illetőleg a fiumei kikötő a triestriivel szemben hátrányban van. A belföldön nem termelt és elő nem is állítható cikkek tekintetében a behozatali tarifát leszállítandónak tartja és kívánatosnak jelzi, hogy Fiumében az állam támogatásával közraktárak létesíttessenek.

Egy s kamarai küldöttek hozzászólása után Baross miniszter az értekezlet bezárja s lendületes beszédben utal arra, hogy a mult idők jelentékeny alkotásait nem szabad ki-sínyelnünk; ez az értekezlet is meg fogja gyümölcseit teremni, mert a kormány lankadatlan buzgalommal azon lesz, hogy az itt kifejezett jogosult kívánságok teljesíttessenek, köszönetet mond a horvát és szlavyon kamarák képviselőinek is, a kiket biztosít arról, hogy a mint érdekeik eddig is méltánylásra találtak, ezért is ép oly eibánásban fognak részesülni, mint szent István koronájának bármely más országa.

A szakmásközönyt követő társas ebéd, melyen a miniszter is megjelent, valóságos magyar-horvát testvérsülési ünnepélylyé vált, mely feledhetlen marad mind azok emlékezetében, kik e banketten résztvettek. A felköszöntök között különösen ki kell emelnünk *Magnier* toasztját, a melyben a fiumei kamara részéről biztosítja a társaságot Fiume megingathatlan összetartásáról az anyaországgal.

Különféle hírek.

Möcs Zsigmond, lapunk felelős szerkesztője tényleg átvele a „Szegedi Híradó“ szerkesztését s annak f. hó 6-iki számában ki is fejté programját. Az új szerkesztő beköszöntője a legjobb hatást keltette. Kijelenti, hogy a városnak hí polgára s küzdelmeinek elszánt harciosa kíván lenni. A közérdek támogatása, tekintet nélkül a magán érdekekre, igazmondás, békeszeretet s a szabadság terjesztése képezik célját, hivatását.

A zenggi püspök, dr. Possilovich, a ki a bérmlást városunkban két napon befejezte, kedden reggel a „Vindol“ hajón Zenggebe visszautazott.

Magyar istenisztelet. Az egyesült prot. egyház imaházában Schmidt J. lelkész nov. hó 10-én és decz. 8-án magyaryelvű hitkönyvet tart; a karácsonyi ünnepek alkalmával pedig, decz. 25-én d. e. féltízor, a magyaryelvű istenisztelet urvasora kiosztásával lesz összekötve.

A bérmlás szentsége ez évben czerszázötvennyolcz gyermeknek szolgáltatott ki, és pedig október 6-án 726, 7-én 432 fiú- és leánygyermek részesült ezen egyházi szentségben.

Adomány. A zenggi püspök, dr. Possilovich a fiumei székesegyház alapja javára száz forintot adományozott.

Halálozás. Hagen Mária, áll. tanítónőjelölt, Hagen Ignácznak, a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság számtisztjének lánya, e hó 7-én, életének 19 ik évében, hosszú szenvedés után, jobblétre szenderült.

Requiem. Néhai Giurissevich József czimzetes kanonok és hitoktató emlékeztetőre e hó 9-én délelőt 9 órakor a S. Vito-templomban engesztelő szent misé-áldozat volt. A szent misét főtisztelendő Czobor Gyula magyar hitkönyv s az állami tanítótétek hittanára tartotta. Az isteniszteleten megjelentek a főgymnasium, az elemi és polgári fiú iskola, az elemi és felsőbb leányiskola tanítványai és növendékei, valamint az elhunytak rokonai és számos tisztelő.

A „Club Alpino“-nak vasárnap Ottokra és Adelsbergre tervezett kirándulása az esős idő miatt abbamaradt s valószínűleg még e hét folyamán fogják meg tartani.

Az „Operajo“ című munkás hetilap szerkesztését Battara Péterrel Schitar Mario már tényleg átvette; de a lap továbbra is eddigi tulajdonosáé marad.

Városi színház. Az évad műsorát a mult szombaton Verdi „Rigoletto“-jával nyitották meg a legelőkelőbb látogatottság mellett. Ferretti Adél kísasszony volt az est hősnője; kellemes, iskolázott hangjával osztatlan tetszést aratott s ez először a „Caro nome“ előklésékor tört ki. A kiváló művésznőnek méltó társa Giannini és Pini Corsi; Angelina is megette, a mi fölé telt. Hogy jó kassa darab lett, bizonyítja az, hogy a héten négyszer előadták.

A „Tagblatt für Fiume und Abbazia“ nevű kollegánkról nekünk eddig olyan véleményünk volt, hogy még a légynek sem ártott; eltekintve attól a kis „elvi“ gyöngyétől, hogy a szép magyar lányon kívül legfeljebb a tokaji asszúval rokonszenvezett; különben hidegen hagyta minden, a mi magyar. S egyszerre csak kisütik rá a triestri osztrák újságfinánczok, hogy bűnbep leledzik: politizál. Persze erről az égbekiáltó bűnről a „Tagblatt“ maga nem tudott semmit, hanem úgy látszik, hogy a császári finánczoknak a pápaszeme jobban nagyí, mint a „Tagblatt“ szerkesztőjé, mert valami fők szűnyogra, mely az újságjába véletlenül belemászott, ráfogták, hogy medve s gőzbe is kötötték. Eltiltották a lap megjelenését, a mig le nem teszi a cautiót; akkor aztán nem bánják az osztrákok, ha agyon dicsőíti is őket. Kellett ez kellemnek? Lássá, édes kollega, az a köz-

mondás sem magyar ám, hogy „Undank ist der Welt Lohn!“ Különbem reméljük, sőt óhajtjuk, hogy ez a kelletlen vakáció csak egy pár napig tartson, mert őszintén megvallva: már is érezzük a szellemesen, izléssel szerkesztett kis lap hiányát.

Az olasz hajóraj Fiumében. Olasz lapokból olvassuk, hogy hajórajuk négy napig Pólában s ugyanannyi ideig Fiumében fog időzni. De hogy mikor jönnek, arról mélységesen hallgatnak.

Újságírók iskolája. „Minek neveljük fiainkat?“ e czim alatt Anderson Dávid, ki 1879. óta a „Daily Telegraph“ criticausa és vezércikkírója, az angol újságokban hirdetések tesz közzé, melyekben tudatja, hogy fiatal embereket kiképez, ugy irodalmilag, mint gyakorlatilag az újságírás minden ágára. Fényes eredményeket ígr és tudatja, hogy ügyes újságíró évenként 300—1000 font sterlinget kereset.

- Mi újság?
- Semmi.
- Honnan tudod?!

A városi adóhivatal ez év három harmadában összesen 113.000 frt. 58 krajczárt vett be, ez összegben egyesek adók czimén 101.624 frt. 23 1/2 kr., hadkötelezettségi adóban 252 frt. 51 kr. szerepel.

Donga-kivitelünk. Szeptember végével Fiuméből Bordeauxbe, Cetebe, Marseillebe és Olaszországba 3.203.305 db. donga szállítottatott el. A mult év ugyanazon havában 2.777.199 db. dongát vittek ki.

Hajótörés a Dráván. Midőn a „Szlavonia“ gőzös, két vontató-hajóval, mult szombaton Vukováról jött, az északi állomás hidjához érkezett, az egyik vontató hajó oly hevesen oda vágódott a hid jégteréhez, hogy ez utóbbit teljesen összetörte. Erre a vontató-hajót az ár a hid második, majd harmadik jégteréhez csapta, de itt már a vontatóhajó s kétterője, nem csak a két jégterő. Szerencsére emberélet nem esett áldozatul, de a hajorakományból csak keveset lehetett megmenteni.

Az „Adria“ gőzhajózási társaság jelenti, hogy az „Adria“ hajó, Merlato kapitánnyal e hó 6-án Gibraltárból Velencebe; a „Szechenyi“ gőzös pedig, Katnich kapitánnyal, szintén e hó 6-án indult Maltából Pernambuco.

A „Lloyd“ helybeli aligazgatósága jelenti, hogy f. évi november 10-én fog elindulni Triesztből-Bombayba a *Th. S. S.* nevű gőzös; utjában érinteni fogja Geddót, Massaut és esetleg Hodeidát és Susakimat.

Ellenőrzési szemle. A magyar kir. honvédség és közös hadsereg tartalékosai a f. hó 30-án és 31-én tartandó ellenőrzési szemlére berendeltettek.

Cs. és kir. haditengerészet. A londoni cs. és kir. főkonzuli hivatalnak a közös hadügyminiszteriumhoz érkezett távirati jelentése szerint a „Saida“ gőzös Ponte del Gada-ba (Azori szigetek) a legjobb állapotban megérkezett s ott nyolcz napig fog időzni.

A tengerbe fulladt. Hétfőn éjjel egy hullát fogtak ki a diga mellett, melyet Anicé Natale gosziesi lakosának ismeretek fel. Kétséget kizárólag bizonyult, hogy Anicé az u-j-bor áldozata. Már estefelé többen látták, hogy ittasan járt egyik korsmából a máikba, tehát büntényről vagy öngyilkosságról itt szó sem lehet; hihetőbb, hogy itas fövel esett a tengerbe. A hullát beszállították a halottak kamrába s onnan temették el.

„A lyburni szűz“, Schitar Mario színműve, melyet a helybeli Aniteatro Feniében a minap több izhen előadtak, legközelebb nyomtatásban is meg fog jelenni.

Az abbaziai vendégek névsora szept 26-tól okt. 2-ig 29 vendég nevével, e s. erint a firdővendégek száma a saison kezdete, vagyis szept. 1-seje óta okt. 2-ig 578-ra emelkedett.

Értékes jutalmat, nagybecsű új könyveket, díszkötésű műveket és kiváló munkákat nyérhet a „Magyar Szemle“, e kintű szépirodalmi hetilap minden előfizetője, a ki a kedvelt s rendkívül érdekes lapnak „Játék“ rovatában közölt talányok megjelölését beküldi. Egy-egy ly jutalom néha sokszorosan felmúlja a lap előfizetési árát. S e gazdag, nu-

latságos rovaton felül a „Magyar Szemle” mint a legmagasabb irodalmi igényeket is teljesen kielégítő hetilap oly sok, élvezetes esztétikára minden művelt családnak a legkellendőbb szórakoztatónál ajánlható. A „Magyar Szemle” kiadó tulajdonosa Kaczvinsky Lajos, a kipróbált újságit, szerkesztője pedig Rudnyánszky kinek neve elég biztosított arra nézve, hogy a „Magyar Szemle”, a legjelesebb írók és költők közleményeivel oly dúsa tartalma, hogy az élő irodalmat a legteljesebben s igazán méltóan képviseli. Még is kedvelte a közönség gyorsan és mára az egész országban úgy elterjedt, hogy törekvése: még az eddiginél is pompásabb tartalommal sikerit állandóvá tenni. Meleg ajánlunk mindenkinek, hogy kérjen a „Magyar Szemle”-ből mutatót, mert akkor bizonyosan elfizet rá. A „Magyar Szemle” előfizetési ára félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 a kiadói hivatal (Budapest VI. ker. utca 14.) készséggel küld mutatóvényszámokat.

Keresk. és tengerészeti hírek.

Kereskedelmi osztr. magy. tengerészeti 1887. év végén 9728 hajót számlált, mintegy háromszázezer tonna tartalommal és 29.586 főből álló legénységgel. A hordeképesség — az előző évhez képest, 5,90 százalékkal kevesebbedt, a mi arra mutat, hogy nemzeti kereskedelmi tengerészetünk mindegyre hanyatlak. Triestre esik 828 hajó, 4420 főnyi legénységgel; a Quarneróra és Isztriára 2026 hajó 51 ezer tonna-tartalommal, 5929 főnyi legénységgel. A hajóépítés szintén hanyatlott. A triestri keresk. kamra fenti jelentéséből tehát azon szomorú eredményre kell jutnunk, hogy tengeri kereskedelmünk is még mindig csak a fejlődésnek gyengén biztató stádiumában mozog.

A viág termése. Egy francia nemzetgazdász hosszabb tanulmányban foglalkozik azon kérdésekkel, hogy mily nagy az egész világ gabnatermelése és hogy mily arányban áll a termelés minden egyes ország lakosainak fejekénti személt. Szerző szerint néhez a két kérdésre pontos választ adni és csak a különböző országok statisztikai hivatalainak becslései szerint lehet megközelítőleg helyes eredményekre jutni. Az észak-amerikai Egyesült-Államokban a gabnatermelés évi átlaga az 1870—1880-iki évtizedben 680.833.000 hektolitert tett, az 1880—1887-iki időközben 982.554.000 hektolitert. Az 1888-iki összerelés 1.164.200.000 hektolitert rugott. A gabnafélék között itt buza, rozs, árpa, zab, tengeri és tatarika érteik. E gabnatermelésnek különböző arányban partecipálnak az összartermésű. Egyedül tengeri ennek 1/3 részét képezi és a többinek legnagyobb részét buza és zab. A világtermelés 1888-ban fejenként 18.54 hektolitert tett, körülbelül 2 hektolitert többet mint a megelőző évtizedben. Statisztikai tekintély a gabnafélék (rizs és kása kivételével) évi átlagos világtermelését kerek 2500 millió hektolitert becsüli.

Az ismaili orosz alconsul 1888. évi jelentésének kivonata. A kiviteli üzlet szerfelett lanyha, a beviteli azonban valamivel élénkbb volt s majdnem kizárólag az l. es. kir. szab. dunagözhajózási társaság hajóin eszközöltetett. E hajókon bevitelre került: 301 q. vas (jobbára az osztrák-magyar monarchiából), 216 q. olaj, 198 q. pamut- és kézműár, 186 q. gyarmatár. A bevitel-sökkenése azon körülménynek tulajdonítandó, hogy a belöldi gyárak évről-évre gyarapodván, sok cikket a külföldi áron állítanak elő és ez által a külföldi kézmű- és pamutárakat kiszorítják. Mert itt is ugy van, hogy a vidéki lakosság első sorban olesó árút keres. Az ismaili kikötőbe 185 gőzös és 166 vitorlás (63.502 + 22.834 tonnatartalom) érkezett. Az orosz feketengeri és dunagözhajózási társaság jövő évben két hajóval fog Odessa és Ismail közt közlekedni.

Az Egyesült-Államok gabna-kivitele. New-Yorkból érkezett távirati értesítés szerint a múlt héten az Egyesült-Államokból 470 ezer bushel búzát és 1.350.000 bushel kukoricát szállítottak Európába.

A Duna-Odera-csatorna. A bécsi Duna-egylet beadványt intézett a kormányhoz, valamint Alsó-Ausztria, Morvaország és Szilézia tartománygyűlései-

hez a szükséges pénz beszerzése s az ásatások megkezdése tárgyában. Az ásatás költségei körülbelül 60 millió forintra rignak.

A szénárak emelkedése Németországban már egész kalamitássá kezd kifejlődni és az ez idei strikeok hatása még csak most kezd komolyan nyilvánulni. Mint mindenütt hasonló alkalomkor, a németországi ellenzéki lapok ebből is leggyvert kovácsolnak a kormány ellen, habár a strikeokért már csakugyan nem tehető felelőssé a kormány. A német kormány saját hatáskörében igyekszik enyhíteni a bajon s a magán szénbánya-tulajdonosokat nem kényszerítheti arra, hogy a fogyasztóknak tetsző árakat alapsanak meg. Egyes lapok ki számítják, hogy Németország 1889. aug. 1-től 1890-ig 300 millió márkával többet fog költeni, szintén túlzott és ha megfelelne is a valóságnak, főleg arra lesz visszavezethető, hogy a német ipar a lendület következtében most több szemet fogyaszt.

A nemzetközi pénzpiacra rohamosan emelkedtek a kamatlábfeltelek és a pénzpiac helyzetét óvatossabb körök már aggodalmasnak találják, mert kevés a kilátás arra, hogy a kamatlábfeltelek egyhamar és lényegesen olcsóbbulhassanak. A német piacokon az utimói szükségletek elég korán fedeztetek ugyan, de úgy látszik, hogy a többi negyedévi igények sokkal nagyobb mérvben nyilvánulnak, mint máskor. Igen sok valószínűséggel bir, hogy a német birodalmi bank legközelebb kénytelen lesz felemleni kamatlábat, annál is inkább, mivel az angol bank újabb aranykivitelek miatt 4 százalékról 5 százalékra emelte fel kamatlábat. Az angol bank renszabálya nem jött vértalanul, mert az utóbbi hetekben majdnem naponta vettek ki pénzéből kisebb-nagyobb arany összegeket. Párisban a pénzüllomány most már nem oly bőseges, hogy a francia banka ezáltal sem gyorokból volna befolyást az angol bankkamatlábj emelése. Párisban jelenleg csak egy százalékkal alacsonyabba magándiszkont, mint Londonban.

A vas-kartell. A magyarországi és felső-sziléziai vasgyárak között Romániára és Szerbiára vonatkozólag egyezmény áll fenn, amely szerint a nevezett gyárak a fozgásügyi területeket egymás között megosztották. Mintfog azonban ezen egyezmény betartását másodkézből eladó kereskedők megzavarták, október hó közepén az ügyben Bécsben értekezlet lesz, melyben úgy a magyar, mint a sziléziai vasgyárak képviselői részt fognak venni.

Magyar vasuti igazgatók értekezlete. A magyar királyi államasvautaknál Ludwig igazgató-elnök vezetése alatt tegnapi értékezlet volt, melyen a magyar vasutállatok igazgatói vettek részt. A tanácskozás tárgyát főbb kiváló fontosságú ügy képezte. Egyhangul tudomásul vették a kereskedelmi miniszter ama leiratát, mely szerint a huzamos szállítási díjtétele az árú reklaszállítására esetén fesszallítandó. Ezután a magyar királyi államasvautak igazgatóságának az országos vasuti állás vonatkozó proposícióját került szóba. A kereskedelmi miniszter ideigő leiratának felolvasása után, melyben az eszme elfogadása mellett nyilatkozik, az igazgatók az indítványt magukévá tették. A Bozenben a hó 10-én tartandó közös igazgatói értekezlet tehát foglalkozni fog a kérdéssel és az ez alkalommal hozandó határozatokkal ezután a német vasutak köteleke fogja további tárgyalás alá venni. — Tudomásul vették, hogy a hó 1-én életbeléptek az új vasútvonalok, melyek a váltóterületekhez hasonlóan bányagymattal vannak ellátva; ugyancsak tudomásul vették azt a miniszteri leiratot is, mely szerint valamennyi nagy gyorsasággal közlekedő vonal „gyorsvonatnak” nevezendő. A keleti expresszvonat megtartja eddigi nevét. Az értekezlet utolsó tárgyát a kérdés képezte, hogy a Dunagözhajózási társaság felvétele és a köteleke Az értekezlet tagadólóg nyilatkozott.

Aranykivitel Dél-Afrikából. A Jöremenyförről f. évi szeptember hóban kivitt arany értéke 124.000 font sterlinget képviselt.

Uj sin-kartell. Az osztrák-magyar sin-kartell, ugylátszik, még mindig nem felel meg a vasgyárak messzemenő üzleti értekeinek, mert most azt tervezik, hogy ezen egyezmény osztrák-magyar-sin-kartellé bővítessék ki. Ezen célból a prágai vasipar-társaság elnöke, Wittgenstein, és napokban Berlinben ülőzt, hogy meggyerje a németországi értekeket a tervnek.

Német tengerészet. — A német hajóhad legközelebb ismét négy hadihajóval erősödik. A kiel és wilhelmshaveni gyárakban készül két páncélos hajó, kettő pedig a „Vulkan” mihelyéből fog kikerülni. Mindegyik hajóra 9.300.000 márkát irányoztak elő. Az építéssel négy év alatt lesznek készen.

Hatezer métermázsza buza a viz alatt. Pozsony közelében, a Farkas-völgy táján a léten az „Eus” gőzhöz-

csatolt uszályhajó léket kapott és elsüllyedt. A hajón, hir szerint 600 métermázsza buza volt, mely a Duna fenekére süllyedt. A kár körülbelül 35,000 forint. Minthogy a vizállás hirtelen emelkedett, a hajó kiemelése meg volt nehezítve. Senki sem járt szerencsétlenül, a mi annál inkább enyhíti a szerencsétlenséget, mert a buza 34.000 forintra biztosítva volt. A hajó okának kiderítésére megindították a vizgálatot.

Katasztrófa a tengeren. Port Hudsonban, a Mississipp mellett, a múlt héten nagy szerencsétlenség történt. A „Corona” gőzhajó káznájai szétrobbantak s negyven ember életét vesztette. — Egy másik tengeri katasztrófa híre hozta a táviró Londonon át Saint-Pierreből Miguelon szigetéről. Saint-Pierrebe tegnap reggel egy csónak érkezett a „Geographique” e hó 2-án, Saint-Pierreől 40 mérföldnyire, nyugatra, összeitközött a „Minnie Swift” nevű angol hajóval. A megmenekültek azt beszélik, hogy minőn a hajókat elhagyták, mindkettő süllyedőfélben volt. A „Geographique” legénység több tagja és két asszony a tengerbe fullt.

A petroleum-kivitel Oroszországból, az antwerpeni szonyi katasztrófa óta szembetűnő emelkedést mutat. Az orosz petroleum első exporteurja, a Nobel társaság, alig képes a tömeges magrendelésnek megfelelni, melyek Antwerpenből és vidékéről majdnem napoként érkeznek. A napokban is 700,000 pud petroleum-szállítmánnyal hagyta el egy gőzösök a pétervári kikötőt.

Kavetérmez Braziliában. Az augusztusi virágzás a nagy szárazság miatt alig ér valamit. A fővirágzásra azonban a hűvösebb éghajlat alatt eső vidékeken annál biztatóbb a kilátás. A szeptemberi hajítás körülbelül arra enged következtetni, hogy az 1890-91. évre mintegy 3-3 1/2 millió zsákra lesz tehető. Braziu közepén augusztus végén gyakran esett az eső; e hó vége felé csak Rio-Janeiro környékén és ett, de az ország belsejében levő kavülettérményeket az eső nem érintette.

Pamut-krach. Liverpoolban, mint említettük, néhány pamut-nyugyüzér egy a 80-as évek elején előfordult tranzakcióhoz hasonló ringet alkotott. A pamutárak rohamosan emelkedtek 3—4 hétig, de a fogyasztók is résen voltak és az ellenök intézett merénylettel bitran szembe szállottak. Egyszerűen beszűntették a vételüket, sőt a szövöskeket is pihenették és fizették a munkásokat, biza abban, hogy az Amerikából rövid idő alatt érkező új termősi pamut-szállítmányok véget fognak vetni a természetellenes üzérkedésnek. — E számítasukban nem is esaltkoztak és szeptember 30-dikán a vevők következetes tartózkodása következtében kitört a krach a liverpooli pamut-piaczou. — Ha a hausseüzérnek újabb kísérletet tennének az árak felhajtására, a pamutszövők el vannak határozva akár egy hó napig is szünteteltetni a munkát, mely idő alatt a hausse-üzérkedés minden esetre ki fog merülni. Az angol pamutszövők ugyan azt az eljárás követnék, mely a rézringet buktatta meg.

A sacharin, mely mint a cukor nagy versenytársa, már hosszabb idő óta remegtet az összes cukorgyárosokat, az országos közegészségi tanács véleménye szerint a fozgalmából kiltatandó és pedig a következő okokból: 1. Mert a sacharin egyáltalában nem cukor, de nevével és ízlés, ízével fogva a nem szakértői közönség által a cukorral könnyen összevevőszthető. 2. Mert táplálk érővel nem bir s tekintetben fiziológiai értéke a cukorhoz képest semmi. 3. Mert huzamos évtizedes emésztési zavarokat okoz. 4. Mert ha olesón kapható, tévedésekre, visszaélésekre és csalásokra bő alkalmat nyújthat, mint az a külföldön már is észleltetett. Megengedhetők völi ellenben az országos közegészségi tanács, hogy a sacharin mint gyógyszer, a törvényt szabta korlátok között a gyógyszerárakban kiszolgáltassék.

CSARNOK

A kinek senkje sínesen... A kinek senkje sínesen, De megverte azt az isten! Kis örömöt nimes kivél megoszsa, Baja könnyét nimes kire locsolja.

Csupa élet, zaj közt élek S mégis folyton attól félek: Nem lesz majd, ki szememet lezárja. Hervadt virág!.. ki tekintne rája?

Oly édes az anyám csókja, Hova vágyám még több jóra? S ha lágy ölen sem fog már az álom: Hol találjam fel a boldogságot?

A kinek senkje sínesen, Ugyan mit keres az itt lenn? Túl a felhőn, ott annak a helye, Ott talán lesz, a ki majd szeresse.

...Megkérdelem ezt a madárkát: Kit sirathat, tün a pártját?... — „Soh’ se sirasd, esiesereg csak szépen, Hisz’ a párod elfelejtett régen!”

Lybourni.

Szerkesztői üzenetek.

R. A. urnak. Bp. Közleményét köszönjük; a felét hozzuk is mai számunkban. A mult-kori circumstantiáért a szedőgyereknek kiutalványoztatott egy baraczk. — H-s. Több a hízelgésnél. Különböz ez elől sem térhet ki az, a kit a hírség eskiklandoztat; az olyan jó lélek pedig, a kinek „hivatalos kötelessége”, hogy készpénzül vegye, — meg is szenved tőle, mert esalig privát meggyőződést némitnak el az „akták”. Ott a gőgöt meg a gyáváságot egy csomó nyomorok erkölcsi illuzió hízalja. — Az ártatlanabb pontra tün bevág ez a meghatározás: az egyik hó föléssur akar lenni, a másik föléssur akar látszani. — Töröl-Kavicsa. Utank indult. — T. — Helyben. A ki személyeskedő ad-hoc-esetekkel szeret babrálni, annak először igazságának, másodsor akaratának, harmadsor egy kis kidobni való pénzének kell lenni. Kopogtasson másutt!

Felelős szerkesztő: Mócs Zsigmond. Társ-szerkesztő: Cs. Papp József.

Könnnyű kereset Tőke és koczkáztatás nélkül... Az „Első Magyar Iparbank” váltóüzlete Budapest, IV. ker. Deák Ferenc-utca 5. szám.

A Pesti Hirlap, demokratikus irányu politikai napilap, közkeveltségénél fogva valóban nem szorult díszrege vagy ajándégtársa. Az új évszéd küszöbén nem mulaszthatjuk meg sem el, hogy meg ne emítsünk egyet-mást abból, mit e lap szerkesztősége voltunk közül. A Pesti Hirlap különös súlyt helyez a hírszolgálatra; mit bizonyít az is, hogy e lapnak van legzuzdagabb hír- és távirat-rovata. Napi híreink nagyobb részét is vidéki tudósítói sürögőnyű küldik meg mert a levélbeli tudósításra ma már nem tartják elég gyorsnak. S az is érdekes adatok a hírlapirodalom rohamos fejlődésének történetéhez, hogy — a mi szintén unikum — a Pesti Hirlap immár rendes havi fizetésben részesíti a nagyobb vidéki városokban levő rendes tudósítóit. Eza fizetés 25—30 frig terjed s tudósítókat még folyton szerződtet. Így elér a lap, hogy eredeti tudósítók dolgában egy más újság sem versenyezhet vele. Három előkelő bécsi lappal (Neue Freie Presse, Neues Wiener Tagblatt és Presse) áll olyatén összeköttetésben, hogy azok szerkesztői a saját külföldi eredeti táviratokat megszürgönyzik a Pesti Hirlapnak is s így a legérdekesabb politikai híreket a legelőkelőbb külföldi lapokkal egyidejűleg hozhatja. Belunka-társul a legjobb nevű politikások, publicisták, tárcatörök s legkiperődaltabbak. Hogy tárcái a legjobban megválogatják, közismert dolgot. Negyedévenként több regényt és novellákat közöl. Ad kéthetente ki zene-mellékletet és soroslati tudósítót is, (két oly melléklet, melyet egyoldni a Pesti Hirlap nyújt előfizetőinek.) Szerkesztői üzeneteinek mindig élénk és tartalmas rovata már is országos híres kedveltségre kapott. Mutatóvényszámokat egész hétfőig küld ingyen a kiadóhivatal (Budapest, nádor-utca 7. sz.), azaz az előfizetési pénzek is küldődnek; még pedig negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 k.

Fiume Hôtel Deák

Ujjonnan berendezve alulirott által 1887. augusztus 1-én át-
vétetett.

Pompás fekvés. A vasuti ál-
lomás és a tengeri kikötőhely
közvetlen közelében, ujjonnan dí-
szített berendezett Concert-
táncz- és étkezőtermekkel,
valamint kellemes árnyas kert-
tel.

Kényelmesen berendezett szo-
bák és lakosztályok olcsó árak
mellett, szigorú pontos szolgál-
lat, kitűnő italok, bécsi és ma-
gyar konyha, melyek a f. kö-
zönségnek rendelkezésére állanak.

Hosszabb tartózkodás mellett
teljes ellátás egység szerint
kapható.

A vasuti étkező termet ugyan-
csak alólírott bírja.

Mély tisztelettel

Heim Frigyes, szállodás.

Si parla italiano. — It magyarul is
beszélnek. — On parla français. — English
spoken

Az egyedüli szer lábizzadás és lábzság ellen

a Dr. Rose-féle
Peditin. Siker
biztosítottatik 3
nap alatt. Kelle-
mes és ártalmatlan.
1 skatulya ára 1 ft.
Főraktár: Török Jó-
zsef gyógyszerár-
Bu d a p e s t, király-
u t c a 12. N e r u d a N a n-
d o r h a t v a n i u t c a
G E S. G E S C H Ü T Z T. Thallmayer & Saitz
Nándor-utca és valamennyi gyógyszerár és
gyógyfűkeres kedőben.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajó- zási részvénytársaság,

1889. Október havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume a nyugot-európai és a-
merikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy
előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

Gőzös		1889 Október	
Glasgow	Venedig, Triest, Fiume	„Jókai“	1-10
Rio de Janeiro, Santos	Triest, Fiume	„Matkovits“	1-10
Leith	Triest, Fiume	„Szápáry“	1-10
Hull, Newcastle o/T	Venedig, Triest, Fiume	„Como“	5-15
Glasgow	Triest, Fiume	„Tisza“	10-20
Liverpool	Venedig, Triest, Fiume	„Malta“ (Cunard Line)	10-20
London	„ „ „	„Winstead“	15-25
Bordeaux	„ „ „	„Stefanie“	20-30
Liverpool	„ „ „	„Tarifa“ (Cunard Line)	20-30
Fiume	Rouen, Leith	„B. Kemény“	25/X-5/X
„	Barcelona, Cadix, Oporto	„Stefanie“	1-10
„	Hull, Newcastle o/T	„Quito“	1-10
„	Liverpool	„Palmyra“ (Cunard Line)	5-15
„	New-York	„Bolivia“ (Anchor Line)	5-15
„	London	„Zaire“	10-20
„	Glasgow	„Tibor“	15-25
„	Bordeaux	„Adria“	15-25
„	New-York	„California“ (Anchor Line)	15-25
„	Hull, Newcastle o/T	„Bassano“	15-25
„	Barcelona, Rouen	„Jókai“	20-30
„	Leith	„Szápáry“	20-30
„	Liverpool	„Marathon“ (Cunard Line)	20-30
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Zichy“	20-30
„	London	„Bona“	25/X-5/XI
„	New-York	„Hispania“ (Anchor Line)	25/X-5/XI

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégári
intézkedések következtében történhet járát elmaradásért, vagy a
fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget
nem vállal.

FIUME, 1889. szeptember hóban.

Kiadótulajdonos: MUCS M.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirok-
ra, bank, zálogjegyekre, vi-
déli takarékpénztári rész-
vényekre, részletivekre, a-
rany- és ezüstpénzmelet-
re bármily összegig ol-
csón ad

Lőry J.

banküzlete

Budapest, IV., hatvani-
utca 17.

Lloyd szálloda és étterem

Fiume legszebb terén

Olcsó és szép szobák

Kitűnő bor sör és gulyás.

A szálloda és étkező terem bérleje:

Gedlitzka Vilmos

Fiume (Adamich-tér)

Omnibus közlekedés minden vonathoz.

STERNBERG ARMIN

legnagyobb hangszerkészítési ipartelepe
Budapesten, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindennemű saját készítményű zenekarbéli és műkedve-
lői hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű cim-
balmok. Hangszerek alkatrészei és kellekei, valamint
legjobb belöldi és olasz hangver-
sönyhurok nagy választékban. Szilárd
szerkezetű harmonikumok. A legújabb
mechanikai szalonhangszerek: Ariston,
Herophon, Orpheus (zongora
szerkezetű) és ezek hangjegeinek ó-
riási fűrláza. Legújabb Phönix, aczél-
hangu, érezkötőkkel, teljes hosszú-
ságu zenedarabokkal.

Mindennemű hangszerek javi-
tása pontosan teljesítetik és ócska
hangszerek becséreltetnek.
Nagy képes hangzer-árjegyzék
kiváratra, ingyen és bérmentve.
Harmonikáról külön árjegyzék
jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban
készült a nagy Stradivari cremonai
mester műhelyében egy remek hegedű
a honnan sok kézen keresztül jutva,
I Napoleon egyik ezredeseinek, Du-
bois Rolandnak birtokába került.
Az ezredes Napoleon bukása után
Svájcba vándorolt ki és onnan a
család egyik tagja Magyarországra

jött, magával hozva ereklje gyanánt a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye
a hegedűt Biharinak, a híres magyar cigányprimásnak adta el. Azóta ismét sok kézen
fordult meg a szász fa: híres m sterekfés a legelső cigányprimások játszottak rajta.
Végre a múlt hetekben Sternberg Armin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kifizé-
s csak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetanár
5000 forintért. A sok gazdát cserélt hegedűnek a mint mondani szokás, iratai teljesen
rendben vannak s egész esemőt képeznek. Maguk ezek az elszárgult akták is nagy érde-
kűek.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtekélyesebbnek ismert mér-
leg-szerkezetek.

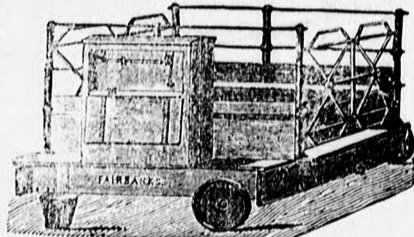
A szabadalmazott
Fairbanks mérlegek
százados rendszertiek,
rendkívül érzékenyek
és tolosulylyal van-
nak ellátva.

Tartósság, pon-
tosság és könnyű ke-
zelésükmel fovaaz ösz-
szes világtállításokon
első díjat nyert legki-
tűnőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérle-
gek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra
való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szeker- és zsák-mérle-
geink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek. Gyár-
tásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Oszt-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára. Ihen
Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrássy-ut 12.
Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda; Gyár: Ujpest —
K. Megyer.

Üzlet megnyitás.

A FIUMEI ELSŐ FÉRFIRUHARAKTÁR
az Adamich-téren. Koller-féle ház, első emelet (a
„Európa“ kávéház mellette) megnyitottat.

Alulírott tisztelettel értesíti a mélyentisztelt községeket, hogy
raktárámban a legjobb minőségű angol gyapjú- zövetek,
kammarn, monteniag, coachman, hód, csevotok —
kaphatók, a legújabb divat szerint téli kabátok, őszi felöltők és tel-
jes férfi-öltözetek rendelhetők. Üzletemben készítették továbbá
a cs. és m. kir. honvéd hadsereg bármely fegyverneme, valamint egy-
letek, társulatok, rendőr- tisztviselők, ajtónállók részére teljes dísz-
egyenruhákat.

Bármilyféle ruha-felszerelések kaphatók dűsan berendezett üz-
letemben. Valamint szalon-, diszpolgári- és sőtállítottak.

Tisztelettel
STÁRK K. gondnok,
férfiruha-készítő.

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája.

Szerkesztő
Redazione

Előfizetés

Egy évre . . .
Félévre . . .
Negyedévre . . .
2 hóra . . .
Külföldre 1 év

1889

Tri

(— a —)
Van oka r
készítő o
csiklandó
sem tudja
éttők. A k
egyik sorá
ség; zúgoló
alább egy
nie azon t
szitult kik
való öszs
lesújtó köv
ha mindjárt
tével konk

Nyiltan
reskedelmű
dést kétség
tájják a fo
geri kivitel
is fokozato
földi ipar-pi
forgalmi ág
tistikával s
tetne föl. A
biztosításár
zónék a t
hiszik, az o
dasági fejlő
várják, kik
litaná viss
rangjára; a
is remélik
restaurálásá
tán feltéke
Tagadha
legsúlyosabb

A „Fi

A nemzetk
rentia

Az Egyesült
a nemzetközi
lolt Franklin
is állapította

E program
pontot:

1. Tengeri
hogy a hajók
s esonél, éjjel
gosan tudatit
összeintközések
résre vonatko

2. Szabály
lóságai állapot

3. A merő
megterhelt ha
forma maxima

4. A hajón